

Sygn. akt VI U 458/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lipca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 30 czerwca 2016 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania: J. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 7 grudnia 2015 r., znak: (...)

w sprawie: J. W.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonemu

J. W. prawo do emerytury od dnia 1 listopada 2015 r.,

II nie stwierdza odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. Akt VIU 458/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 grudnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. po rozpoznaniu wniosku J. W. z dnia 27 listopada 2015 roku odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury powołując się na artykuł 184 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Dziennik Ustaw z 2015 roku, pozycja 748 oraz paragraf 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, Dziennik Ustaw z 1983 roku, numer 8, pozycja 43 ze zmianami. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, iż nie został udowodniony wymagany 15 letni okres pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Na podstawie dowodów dołączonych do wniosku i uzyskanych w wyniku przeprowadzonego postępowania Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999 roku okresy nieskładkowe w wymiarze 2 miesiące i 29 dni, składkowe w wymiarze 28 lat, 1 miesiąca i 4 dni, stażu sumarycznego 28 lat, 4 miesiące i 4 dni..., 28 lat, 4 miesiące i 3 dni. Organ rentowy uzasadniając powyższą decyzję wskazał także, iż ubezpieczony nie przedłożył świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach, brak podstaw do przyznania emerytury w

związku z tym w obniżonym wieku emerytalnym. Organ ten nadmieniał także, że wpisy w świadectwach pracy za okres zatrudnienia od 1 września 1970 roku do 31 marca 1997 roku Zakłady (...) S.A. oraz od 1 kwietnia 1997 roku do 8 marca 1998 roku w PPHU (...) odnośnie pracy wykonywanej w warunkach szczególnych nie spełniają wymogów formalnych wynikających z przepisów powołanego rozporządzenia. W szczególności w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach pracodawca ma obowiązek określić rodzaj pracy ściśle według wykazu działu i pozycji rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku, stanowisko pracy wymienione odpowiednio w wykazie, dziale i pozycji i punkcie resortowych aktów prawnych, okres, w którym praca w szczególnych warunkach wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. Odwołanie od tej decyzji wniósł ubezpieczony domagając się zmiany tej decyzji i przyznania prawa do emerytury od dnia 1 listopada 2015 roku. W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazywał, iż w okresach od 8 października 1973 roku do 31 marca 1997 roku w Zakładach (...) w B. wykonywał pracę w szczególnych warunkach na stanowisku spawacza. Pracę tę wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w wydziale obsługi w zespole spawaczy. Twierdził, iż spawał konstrukcje stalowe kratownic, wanny galwanizowane stalowe kwasoodporne, kosze do detali, nagrzewnice, było to spawanie elektryczne i gazowe. W związku z pracą w szczególnych warunkach otrzymywał dodatek do wynagrodzenia. I była to praca wykonywana w szczególnych warunkach wskazana w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w wykazie A dziale 14 w pozycji 12 "prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym i atomowo-wodorowym". W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Sąd Okręgowy ustalił i rozważył co następuje. J. W. urodzony (...) w dniu 27 listopada 2015 roku złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniosek o przyznanie emerytury. We wniosku wskazał, iż nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego. W dniu (...) roku ukończył 60 lat. Decyzją z dnia 7 grudnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonemu emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach rozpoznając powyższy wniosek. Organ rentowy ustalił, iż na dzień 1 stycznia 1999 roku ubezpieczony legitymuje się ogólnym stażem emerytalnym w wymiarze 28 lat, 4 miesięcy i 3 dni. W okresie swojej aktywności zawodowej ubezpieczony zatrudniony był w Zakładach (...), najpierw Przedsiębiorstwie Państwowym, a następnie Spółce Akcyjnej w okresie od 1 września 1970 roku do 31 marca 1997 roku. Pod koniec tysiąc dziewięćset..., pod koniec czerwca 1978 roku ubezpieczony po ukończeniu kursu spawania elektrycznego stopnia podstawowego zdobył uprawnienia spawalnicze. W okresie od 1 lipca 1978 roku po zdobyciu uprawnień spawalniczych ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę na stanowisku spawacza przy spawaniu konstrukcji stalowych kratownic, wanien galwanizowanych, stalowych, kwasoodpornych, nagrzewnic i koszów do detali. Tego rodzaju pracę wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy do końca zatrudnienia w Zakładach (...) w B., czyli do dnia 31 marca 1997 roku. A następnie od 1 kwietnia 1997 roku do 8 marca 1998 roku tego samego rodzaju pracę przy spawaniu wykonywał w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Usługowym (...) w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B.. Następnie od 9 marca 1998 roku do 31 grudnia 1998 roku, a także później zatrudniony był w (...), w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w przedsiębiorstwie z kapitałem zagranicznym w B. wykonując także prace spawalnicze i będąc zatrudnionym na stanowisku spawacza. Prace te wykonywał także stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. W przedsiębiorstwie (...) ubezpieczony spawał kontenery do przewozu śmieci i innych towarów. Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał na podstawie dowodów z zeznań świadków S. D. i W. N., dowodu z przesłuchania stron ograniczonego do przesłuchania ubezpieczonego oraz dowodów z dokumentów zebranych w aktach organu rentowego oraz w aktach osobowych dotyczących okresów zatrudnienia ubezpieczonego w Zakładach (...) w B., w Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (...) w B. oraz w Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (...) w B.. Zebrany w sprawie materiał dowodowy w ocenie Sądu Okręgowego w sposób jednoznaczny wskazywał na to, iż ubezpieczony rzeczywiście wykonywał pracę w szczególnych warunkach, o której mowa w wykazie A do Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku wskazaną w dziale XIV pod pozycją 12, czyli "prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym i atomowo-wodorowym". Sąd Okręgowy przy ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego dostrzegając wprawdzie, iż stanowiska pracy ubezpieczonego były określane w dokumentach z akt osobowych jako prace ślusarza, czy prace ślusarza-spawacza, czy też samego spawacza. Tym niemniej wątpliwości co do rzeczywiście zajmowanego stanowiska i rzeczywiście wykonywanego rodzaju pracy rozwiane zostały w ocenie Sądu Okręgowego dowodami z osobowych źródeł dowodowych, świadkowie oraz ubezpieczony zgodnie zeznali, iż ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał zatrudnienie w szczególnych warunkach przy spawaniu.

[**koniec części** 00:15:21.237] AXN324710_02

[**Przewodniczący** 00:15:22.078] Świadek W. N. zeznał, iż ubezpieczony spawał wanny galwaniczne, kosze walganicz..., galwaniczne kwasoodporne, zawieszki do lakierni, na których wieszano się detale i różne konstrukcje metalowe dla potrzeb Zakładów (...), w tym widelce rowerowe. Tak samo ubezpieczony spawał konstrukcje metalowe w spółce, powyższe konstrukcje metalowe i, i detale w spółce (...). Świadek był, pracował razem z ubezpieczonym w jednej brygadzie. Także świadek S. D. potwierdził, że ubezpieczony spawał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wanny, nagrzewnice, kosze kwasoodporne na wydziale galwanizerni. Podkreślić należy, iż na podstawie dowodów z dokumentów zebranych w aktach tutejszego Sądu Okręgowego o sygnaturach akt VI U 4061/13 i VI U 1052/10 Sąd Okręgowy ustalił, iż świadkowie wykonujący ten sam rodzaj zatrudnienia, co ubezpieczony otrzymali emeryturę z tytułu pracy w szczególnych warunkach na mocy wyroków sądowych wydanych przez Sąd Okręgowy w Bydgoszczy. Także decydujące znaczenie w zakresie mocy dowodowej Sąd Okręgowy przypisywał książecz..., książce spawacza, która potwierdzała uprawnienia spawalnicze ubezpieczonego. Zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego, skoro pracodawca skierował ubezpieczonego na, do ukończenia kursu spawalniczego, to po ukończeniu tego kursu zamierzał także wykorzystać nowo zdobyte kwalifikacje pracownika, właśnie zgodne z ukończonym kursem. Dokonując subsumpcji właściwych przepisów prawa materialnego pod ustalone wyżej okoliczności faktyczne, Sąd Okręgowy wskazuje, iż zgodnie z artykułem 184 ustępem 1 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w artykule 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie Ustawy osiągnęli: po pierwsze, okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz po drugie, okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w artykule 27. Z kolei w myśl ustępu 2 artykułu 184 emerytura, o której mowa w ustępie 1 przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do Otwartego Funduszu Emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w Otwartym Funduszu Emerytalnym za pośrednictwem Zakładu na dochody Budżetu Państwa. Wskazać także należy na unormowania artykułu 32 ustępu 2 Ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie z którym dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ustępie 1 za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psycho-fizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Artykuł 32 ustęp 1 Ustawy emerytalno-rentowej wskazuje także, iż ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku będącym pracownikami, o których mowa w ustępie 2 i 3 zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w artykule 27 ustępie 2 i 3. Artykuł 184 ustęp 1 Ustawy emerytalno-rentowej wskazuje mówiąc o dotychczasowych przepisach ma na myśli obowiązujące Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z tym Rozporządzeniem, zgodnie z paragrafem 3, za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej wymaganym okresem zatrudnienia, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia, a paragraf 4 ustęp 1 Rozporządzenia stwierdza, że pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: po pierwsze, osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, po drugie, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Istotne są także unormowania zamieszczone w paragrafie 2 ustępie 1 i ustępie 2 Rozporządzenia. Zgodnie z tymi unormowaniami okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasady, na zasadach określonych w Rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ustępie 1, tak stanowi ustęp 2 paragrafu 2, stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadec..., w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie paragrafu 1 ustępu 2 Rozporządzenia lub w świadectwie pracy. Podkreślić także należy przy rozpoznawaniu niniejszej sprawy, iż to, że pracownik nie dysponuje świadectwem wykonywania pracy w szczególnych warunkach albo iż adnotacje poczynione w świadectwie pracy czy w świadectwie pracy w

szczególnych warunkach nie odpowiadają wymogom formalnym ustanowionym w przepisach Rozporządzenia Rady Ministrów, świadectwo pracy czy świadectwo pra..., wykonywania pracy w szczególnych warunkach muszą bowiem odpowiadać wzorowi załączonemu do Rozporządzenia, to nie pozbawia to pracownika prawa do wykazania wszelkimi środkami dowodowymi, iż rzeczywiście taką pracę w szczególnych warunkach wykonywał. W orzecznictwie także podkreśla się, że nie można przypisywać decydującego znaczenia dla ustalenia czy pracownik wykonywał pracę w szczególnych warunkach nazwą zajmowanego przez niego stanowiska, lecz decyduje tutaj rzeczywiście wykonywany charakter zatrudnienia. Sąd Okręgowy wskazuje, iż zebrany w sprawie materiał dowodowy był spójny i jednoznacznie potwierdzał wykonywanie pracy przez ubezpieczonego w szczególnych warunkach wskazanej w wykazie A, dziale XIV, pod pozycją 12. Dostrzec także należy, że wystawione ubezpieczonemu świadectwo pracy przez Zakłady (...) w B. z dnia 31 marca 1997 roku oraz świadectwo pracy wystawione ubezpieczonemu przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w B. z dnia 6 marca 1998 roku wskazywały w odpowiedniej rubryce dział XIV, pozycję 12 wykazu A i pośrednio w ten sposób, choć niezgodnie z wymogami formalnymi określonymi we wzorze takiego świadectwa, że ubezpieczony wykonywał tego rodzaju pracę. Dlatego na podstawie artykułu 477 ze znaczką 14 paragraf 2 Kodeksu postępowania cywilnego, w związku z powołanymi przepisami prawa materialnego, Sąd Okręgowy w punkcie pierwszym wyroku zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach od 1 dnia miesiąca, w którym złożył on wniosek o to świadczenie. Ubezpieczony spełnił bowiem wszystkie warunki nabycia prawa do tej emerytury. Osiągnął wiek emerytalny (...) roku, 60 lat, na dzień 1 stycznia 1999 roku, a więc na dzień wejścia w życie obecnie obowiązującej Ustawy emerytalnej posiadał staż emerytalny w wymiarze 28 lat 4 miesięcy i 3 dni, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Okres zatrudnienia ubezpieczonego w szczególnych warunkach u wskazanych wyżej trzech pracodawców wyniósł bowiem 20 lat 5 miesięcy i 1 dzień do dnia 31 grudnia 1998 roku. W punkcie drugim wyroku Sąd nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, o której mówi artykuł 118 ustęp 1a Ustawy emerytalno-rentowej. Wskazać bowiem należy, że złożone przez ubezpieczonego w postępowaniu administracyjnym przed organem rentowym dowody z dokumentów, świadectw pracy, rzeczywiście, tak jak wskazywał to organ rentowy, nie odpowiadały wymogom formalnym ustanowionym w przepisach Rozporządzenia z 7 lutego 1983 roku. Nie wskazywały Rozporządzenia Rady Ministrów, choć powoływały się na wykaz A, dział XIV, pozycję 12, ale nie wskazywały także zarządzeń resortowych, które określały stanowiska pracy w danym resorcie, w tym przypadku przemysłu maszynowego, zaliczone do stanowisk pracy w szczególnych warunkach. Także niezgodnie z zarządzeniami resortowymi wskazywały stanowisko pracy jako spawacz-ślusarz, tymczasem w zarządzeniach resortowych stanowisko to określone było jako spawacz. Dlatego Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie drugim wyroku. Na tym wygłoszenie uzasadnienia zakończono.